ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

78-Ї НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОФЕСОРІВ, ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ, АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ

І ТОМ



15 – 22 травня 2026 року
Полтава

УДК 712.4:725.8:747

В.Г. Топорков, к. арх. доцент
кафедра архітектури будівель та дизайну,
К.В. Михальченко студентка гр.301-А,
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДИЗАЙНУ ОБЛАДНАННЯ ДИТЯЧИХ МАЙДАНЧИКІВ

Актуальність теми. Дитячі майданчики є важливим елементом житлового та міського середовища, оскільки формують умови для фізичного розвитку, дозвілля та соціальної взаємодії дітей. У сучасному містобудуванні дитячий майданчик розглядається не лише як місце відпочинку, а як функціонально організований простір, що сприяє гармонійному фізичному та психоемоційному розвитку дитини. У зв'язку з цим актуальним є вдосконалення дизайну обладнання дитячих майданчиків відповідно до сучасних вимог безпеки, ергономіки та різноманітності рухової активності.

Ключові слова: дитячий майданчик, дизайн середовища, благоустрій території, ігрове обладнання, міський простір.

Мета дослідження полягає у визначенні принципів формування сучасного ігрового обладнання дитячих майданчиків, орієнтованого на всебічний розвиток дітей.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати значення рухової активності у розвитку дітей.
2. Оцінити сучасний стан обладнання дитячих майданчиків в Україні.
3. Визначити перспективні напрями вдосконалення дизайну ігрового середовища.

Об'єкт дослідження – дитячі майданчики як складова житлового та громадського середовища.

Предмет дослідження – дизайн обладнання сучасних дитячих майданчиків.

Результати дослідження. Рухливі ігри є одним із найважливіших чинників розвитку дітей. У процесі активної гри діти бігають, стрибають, лазять, балансують, що сприяє зміцненню опорно-рухового апарату, розвитку сили, витривалості та координації рухів. Крім фізичного розвитку, рухова активність позитивно впливає на формування моторики, просторової орієнтації та здатності контролювати власні рухи. Спільна гра також сприяє соціалізації дітей, формуванню навичок взаємодії та співпраці. Разом із тим більшість дитячих майданчиків в Україні мають обмежений набір обладнання. Найчастіше вони складаються з типових

елементів: гірок, гойдалок, каруселей і пісочниць. Такий перелік не забезпечує достатньої різноманітності рухової активності та не створює повноцінних умов для розвитку фізичних навичок дітей. На багатьох майданчиках відсутні елементи, що сприяють розвитку координації та моторики: балансувальні доріжки, мотузкові комплекси, невеликі скеледроми, конструкції для лазіння та переповзання (рис. 1, 2). У сучасних європейських рекомендаціях щодо проєктування дитячих майданчиків особлива увага приділяється створенню різноманітного ігрового середовища. Обладнання повинно стимулювати різні типи руху: лазіння, балансування, стрибки, пересування по різних поверхнях. Важливим також є функціональне зонування території для різних вікових груп дітей, що дозволяє враховувати їхні фізичні можливості та підвищує рівень безпеки.



Рис. 1. Обмежений набір обладнання дитячого майданчика



Рис. 2. Типовий набір обладнання вітчизняного дитячого майданчика

Висновки. Дизайн обладнання сучасних дитячих майданчиків має бути спрямований на створення різноманітного ігрового середовища, яке стимулює рухову активність дітей. Розширення набору ігрових елементів та впровадження сучасних підходів до проєктування дозволить підвищити функціональність майданчиків і створити умови для повноцінного фізичного та соціального розвитку дітей (рис. 3–5).



Рис. 3. Ігровий елемент для балансування

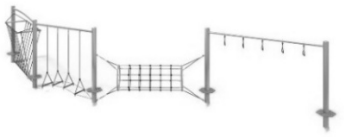


Рис. 4. Ігровий елемент – мотузковий комплекс

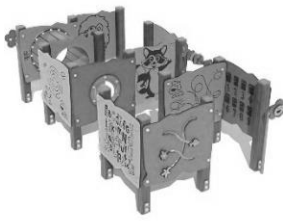


Рис. 5. Ігровий елемент для розвитку моторики рук

Література:

1. ДБН Б.2.2-5:2011. Благоустрій територій. Київ : Мінрегіонбуд України, 2012. 61с.

2. EN 1176-1:2017. Playground equipment and surfacing – General safety requirements and test methods. Brussels : European Committee for Standardization, 2017.